

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 9 oktober 2024
Zaaknummer Z/24/474586 /ADV/24/122288g
Onderwerp Tuinrangers - gemeente Zevenaar geselecteerd voor de pilot
Portefeuillehouder B. Kagei

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Na het succes van de Tuinrangers pilot in Vlaanderen is het Tuinrangers project nu ook in Nederland geïntroduceerd. De gemeente heeft zich ingeschreven voor deze actie en is geselecteerd om deelnemer te worden. Tuinrangers zijn vrijwilligers met een passie voor de tuin en een hart voor de natuur. Ze worden door deskundigen opgeleid om bij mensen thuis langs te gaan en advies te geven over klimaatadaptieve inrichting van tuinen. In Vlaanderen is gebleken dat 75% van de tuineigenaren die een advies ontvangen 3 of meer grote verbeteringen doet in hun tuin. Slechts 5% doet helemaal niets met het advies.

IVN en Steenbreek nemen het meeste werk op zich. Zij doen de werving, selectie en opleiding van de Tuinrangers. Ook zorgen zij voor de administratie en komen zij twee keer per jaar met een rapportage. Daarnaast zorgen zij voor communicatie en lokale promotie richting inwoners. Gemeente Montferland doet ook mee aan de pilot.

Kernboodschap

Een manier om wateroverlast te verminderen is door meer water op privéterrein op te slaan. Veel tuinen in de gemeente zijn echter nog versteend, waardoor wateroverlast kan ontstaan. Ook leidt een versteende tuin tot hittestress en de bijbehorende gezondheidsproblemen. Het college heeft besloten om mee te doen aan de pilot om daarmee doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie te realiseren.

Context

- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☐ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

Met de Tuinrangers behalen we sneller de beoogde doelstellingen voor het verminderen van wateroverlast en hitteoverlast en verlagen we drempels voor inwoners om hun tuin te vergroenen. Er wordt veel

aandacht besteed aan het opleiden van de vrijwilligers en kwalitatief advies richting de inwoners. De financiële dekking voor het project komt uit de DPRA (Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie) gelden. De resultaten worden inzichtelijk gemaakt middels halfjaarlijkse rapportages. Enkele cijfers vanuit Vlaanderen:

- Al 42 Vlaamse gemeenten zijn actief met Tuinrangers. Rond de 200 vrijwilligers hebben hier al meer dan 7.500 tuinbezitters geadviseerd om hun tuin toekomstbestendig in te richten, binnen de wensen van het persoonlijke tuingebruik. Dit jaar zijn er nog eens 100 nieuwe Tuinrangers gestart in 18 nieuwe Vlaamse gemeenten.
- Uit de enquêtes blijkt dat 95% van de tuineigenaren binnen de 3 maanden met het advies aan de slag gaat.
- 75% doet minstens 3 grote aanpassingen die de natuur en/of het klimaat ten goede komen.

Communicatie en vervolgproces

De communicatie van het Tuinrangers-project verloopt in verschillende fasen. Van oktober tot januari richten we ons op de werving en voorbereiding van vrijwilligers, waarbij we zorgen voor heldere informatie en verwachtingsmanagement voordat zij door IVN worden opgeleid. In maart-april werven we tuinbezitters en stimuleren we gedragsverandering met ondersteuning van de tuinrangers. Van mei tot september delen we de resultaten om de gemeente te profileren op klimaatadaptatie en meer mensen te inspireren hun tuin te verduurzamen. De in te zetten kanalen variëren van onze eigen website, lokale media, sociale media, en offline promotie materiaal zoals flyers en posters.

Vervolgproces

Pilot Tuinrangers	
2024	
Oktober-November	Werving kandidaat Tuinrangers
December	Informatieavonden voor kandidaat-vrijwilligers
2025	
Januari	Informatieavonden lokaal voor kandidaat-vrijwilligers
Januari/Februari	Selectie vrijwilligers, teams samenstelling & voorstel gemeente
Maart	Start landelijke opleiding
April	Nationale startdag
April	Werving tuinbezitters voor tuinadvies
Mei t/m september	Periode van adviseren
Oktober	Eerste resultaten
2026-2027	
	Tweede en derde projectjaar
	Najaar 2027 evaluatie en voortgang bespreken

IVN Natuureducatie voorziet in werving, selectie, opleiding, ondersteuning en bijhorende uitrusting van het in artikel 2.1 vermelde aantal vrijwilligers tot Tuinranger. Ook voorzien ze:

- Per bezochte tuin een mapje met tuinschets en adviesdocumenten ter ondersteuning van het tuinadvies, die achterblijven bij de tuingebruiker.
- Per bezochte tuin een onkostenvergoeding voor de vrijwilliger-Tuinranger van € 15.

IVN zorgt voor de praktische en inhoudelijke ondersteuning van het rangerteam. In het geval dat een ranger zou uitvallen zetten ze zich in om snel een nieuwe vrijwilliger op te leiden en uit te rusten, zodat het rangerteam weer compleet is. Ook staat IVN in voor de uitbetaling van de rangervergoedingen, verzekering van de vrijwilligers, het aanvragen van een VOG en het voorraadbeheer van de adviesmaterialen.

Steenbreek rapporteert halfjaarlijks over het aantal gepresteerde tuinadviezen, de tevredenheid van de tuinbezitters en de veranderingen in de tuinen (dit zijn de resultaten van de enquêtes uitgestuurd door IVN Natuureducatie). Ook zetten zij een brede publiekscampagne op in de gemeente om de bewustwording te vergroten rond natuurvriendelijke tuinen en inwoners aan te zetten om een tuinadvies aan te vragen. Hierin is onder andere inbegrepen de verspreiding van een folder in brievenbussen op het grondgebied van de gemeente. Jaarlijks wordt ook de nationale terugkomdag voor de Tuinrangers georganiseerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
n.v.t.